

РЕШЕНИЕ

№ 8326

гр. С., 21.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 56 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Н. Д. С. М.

при участието на секретаря Б. Е. П.
като разгледа докладваното от Н. Д. С. М. Гражданско дело №
20221110109258 по описа за 2022 година

Предявен е осъдителен иск с правно основание чл. 200 КТ.

Ищецът О. Ч. А. твърди, че работил при ответника „Е. – М“ ЕООД на длъжност „кофражист“ въз основа на трудов договор № 155/27.10.2020 г., като обичайно полагал своя труд на строителен обект в гр. С., а именно „Жилищна сграда с подземни, надземни гаражи и магазини“ в УПИ Х-3239, кв. 28, местност ж.к. „В. 2“, Секция 1 и 2, втори етап“. Заявява, че на 26.11.2021 г., изпълнявайки служебните си задължения, при монтиране на хоризонтални кофражни елементи „Н-греди“ на кота +3,40, и в частност при поставяне на дървени листи върху гредите, изгубил равновесие и паднал на долното ниво от около 3 метра височина. В резултат на това претърпял счупване на пубиса /срамната кост/, закрито, както и счупване на горен десен крайник в областта на лакътната кост (съобразно допуснатото изменение на иска по основание). След инцидента бил хоспитализиран в УМБАЛ „С. А.“ АД, където била извършена операция по закрито наместване на фрактурата без вътрешна фиксация и се провело стационарно лечение в продължение на 5 дни.. Злополуката била призната за трудова от НОИ. Твърди се, че вследствие на претърпения инцидент търпи болки и страдания, които не са отшумели до момента. Злополуката наложила първоначална имобилизация на пострадалите крайници и покой при постелен режим, поради което не можел да се движи и да се грижи сам за себе си в период около 2 месеца. Към момента на предявяване на исковата молба ищецът не се бил възстановил напълно, като продължавал да изпитва болки и се придвижвал с две помощни средства, поради което се налагало ползване на отпуск по болест, изгубил социални контакти, не можел да работи и да се издържа. Предвид тези твърдения, ищецът моли съда да му присъди сумата от **50 000 лв.**, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, настъпили

вследствие на трудова злополука от 26.11.2021 г., ведно със законната лихва върху тази сума от 26.11.2021 г. до окончателното ѝ изплащане.

Ответникът – „Е. – М“ ЕООД, е подал отговор на исковата молба в срока по чл. 131, ал. 1 ГПК, с който оспорва иска като неоснователен. Поддържа, че ищецът е допринесъл за трудовата злополука като е допуснал груба небрежност при изпълнение на трудовите си задължения – монтирал е кофражните елементи в разрез с проведения му сутрешен инструктаж и инструкциите за монтаж от производителя, като вместо да поставя втория ред на гредите отдолу, той ги е монтирал, стъпвайки върху първия положен ред. Оспорва ищецът да е претърпял твърдените вреди в сочения интензитет, както и същите да не са отшумели към момента. Твърди се, че на ищеца е заплатено обезщетение в размер на 1000 лв. в присъствие на свидетел очевиден, както и че работодателят имал сключена застраховка трудова злополука с „ДЗИ – О. З. ЕАД, като била заведена щета, но обезщетение не било изплатено на работника поради неоказване от същия на необходимото съдействие чрез представяне на информация. Счита, че претенцията следва да бъде отхвърлена.

Съдът, след като взе предвид доводите на страните и като обсъди събраните по делото доказателства поотделни и в тяхната съвкупност, приема за установено от фактическа страна следното:

По делото не спори между страните, че ищецът е работил по трудово правоотношение в ответното дружество – „Е. – М“ ЕООД, на длъжността „кофражист“, по силата на Трудов договор № 155 от 27.10.2020 г. към 26.11.2021 г.

С влязло в сила разпореждане № 31118/03.12.2021 г. на длъжностно лице при ТП – С. град на НОИ декларираната злополука с вх. № 937/02.12.2021 г. от осигурителя „Е. – М“ ЕООД, станала с О. Ч. А. на 26.11.2021 г., е призната за трудова злополука по см. на чл. 55, ал. 1 КСО. В разпореждането е посочено, че злополуката е станала през време и по повод на извършваната работа – при редене на дървения лист върху Н греди за направа на кофраж на плоча кота +3,40 м. и вследствие на счупване на гредата и падане на пострадалия от височина 3 м., лицето е получило счупване на пубиса /срамна кост/, закрито.

Видно от Експертно решение на ТЕЛКС № 0097/07.06.2022 г. на ТЕЛК – „МБАЛ Т.“ ЕООД, ищецът е освидетелстван от ТЕЛК и като оценка на работоспособността му е определено „временно неработоспособен“ поради трудова злополука – „счупване на пубиса (срамна кост)“, като това състояние е посочено и като водеща диагноза.

По делото е представен амбулаторен лист № 000987/03.05.2022 г. с посочена анамнеза „височинна травма от преди 5 месеца“, обективно състояние „движи се с патерици; ограничени движения в двете тазобедрени стави“. Констатирана е фрактура на двете рамена на дясна срамна кост, начално колусообразуване, като е препоръчано като терапия частично натоварване.

По делото като писмено доказателство е приобщен протокол за разпит на свидетел в досъдебното производство /л. 102 и сл./, който интересува настоящия

процес с оглед изявленията на ищеца, само доколкото същите биха могли да се ценят като извънсъдебно признание на факти, в какъвто случай биха се ползвали с доказателствена стойност. Такова извънсъдебно признание от ищеца е обективизираното в протокола негово изявление, че на обекта има обезопасителни колани. В тези показания твърди още, че когато правят плоча, няма къде да се закачи коланът.

Приложени са по делото болнични листове с № E20222216850/21.09.2022 г., и № E20222216826/20.09.2022 г., от които е видно, че ищецът е ползвал болничен за временна нетрудоспособност в периода до 21.09.2022 г. поради трудова злополука.

От заключението на СМЕ, изготвено въз основа на представената по делото медицинска документация, което съдът кредитира като компетентно и обосновано, се установява, че при процесния инцидент ищецът е получил като увреждане тазова травма с разместено, закрито счупване на десните гоен и долен клон на лонната кост на таза, както и травма на дясна предмишница със счупване на главичката на лявата кост, и двете представляващи по медикобиологичен признак трайно затруднение движението съответно на десния долен и на десния горен крайник. Според експерта и двете констатирани увреждания са в пряка причинно-следствена връзка с инцидента. Възстановителният период за травмата на ръката изисква 2-3 седмици имобилизация, ограничени движения до около 25-40 дни, а при благоприятно протичане на процеса пълно функционално възстановяване настъпва средностатистически до 2 месеца, като по делото няма данни възстановяването да е продължило по-дълго време. Счупванията на лонната кост на таза изискват постелен режим за около 5-6 седмици и средностатистически оздравителен период около 2-3 месеца. При ищеца възстановителният период по отношение на счупването на лонната кост на таза е протекъл по-дълго време от обичайното, като съгласно решение на ТЕЛК № 97/07.06.2022 г. и към тази дата ищецът е с оплаквания от болки в областта на лонната кост, като е налице не пълно, а начално калусообразуване. Според вещото лице по-продължителният период може да се дължи както на индивидуални особености на пострадалия, така и на непълно прилагане на необходимото му лечение и режим.

По отношение на степента и силата на болките вещото лице сочи, че след инцидента са с голям интензитет, налагащ медикаментозно обезболяване. С времето болките отслабват, но продължително време с месеци, дори години, могат да се изпитват болки при натоварване и при резки промени във времето. Констатирано е забавяне спрямо средностатистическите срокове възстановяване на костните счупвания на таза – има данни до м. юли ищецът да се е придвижвал с помощни средства – патерици. За скъсяване на възстановителния период е необходимо освен медикаментозно лечение, да се спазва стриктно хранително-диетичен двигателен режим и да се провежда физиотерапия с кинезитерапия. Вещото лице сочи още, че счупването на тазовите кости не предполага пълна неподвижност, но с оглед тази травма продължително е затруднено самообслужването, тъй като в подобни случаи се предписва задължително покой в легло поне за около 30 – 35 дни. Пострадалият се раздвижва в леглото едва след изтичане на втората седмица, изправя се в леглото на 30-ти ден, като постепенно може да започне движения, придвижвайки се с патерици до

изтичане поне на 60 дни, а функционално възстановяване при благоприятно протичащ процес настъпва за около 3 месеца. В случая са налице медицински документи за забавено калусообразуване и по-продължително от средностатистическото затруднено придвижване с ограничени движение с нужда от помощни средства, включително към месец юли 2022 г.

За установяване на претърпените от ищеца неимуществени вреди по делото са събрани гласни доказателствени средства чрез разпит на свидетелите А. А.а – съпруга на ищеца, и Чавдар К. – негов баща. От показанията им еднозначно се установява, че ищецът е паднал по време на работа от скеле, при което получил счупване на малкия таз – пубис, както и счупване на ръката. След инцидента постъпил в болница, а след като бил изписан в продължение на три месеца за него полагали грижи именно двамата свидетели – съпругата му и баща му. В това време те му помагали с битовото обслужване, тъй като той не можел да се самообслужва, не можел да става. В продължение на 3 месеца имал интензивни болки. Според показанията на св. А.а, които са по-подробни и конкретни в насока полагани грижи, в посочения период от 3 месеца ищецът приемал болкоуспокояващо – Аулин, както и антикоагуланти, третирали наранените места с мазила. Сочи, че до момента на разпита в съдебно заседание, проведено на 11.07.2022 г., ищецът не е започнал рехабилитация. Свидетелите твърдят, че след инцидента, освен претърпените физически травми, настъпила и психологическа промяна в поведението на О., който станал изнервен и притеснен дали ще може да се грижи за семейството си като преди.

Съдът констатира противоречие в показанията на св. К. по отношение на момента, в който О. е започнал да става от леглото, в частта, в която сочи, че това се случило някъде около 5 месец. Противоречието е както вътрешно – с друга част от показанията на същия свидетел, в която твърди, че около 3 месеца той и св. А.а са се грижели за него, така и външно като некореспондиращо с изнесените от св. А.а фактически твърдения, според които О. започнал да се изправя след 3 месец. Поради това в тази част съдът не кредитира показанията на св. К. и приема за установено, че постелният режим при ищеца е продължил 3 месеца, като след този период той се придвижва сам с помощта на патерици, включително към момента на провеждане на разпита на свидетелите.

За установяване на обстоятелствата, при които е възникнал инцидентът с ищеца, в частност и какво е било конкретното поведение на ищеца в деня на инцидента, по делото са събрани гласни доказателствени средства чрез разпит на св. Т. Х., служител на ответното дружество на длъжност „технически ръководител“. По време на инцидента бил на обяд с негов колега. Разбрал за случилото се, като му се обадили по телефона. Като пристигнал на място, О. бил контактен, изпитвал болки, но не можел да се изправи. Бил откаран с линейка в „Окръжна болница“, до където го придружил бригадирът С. Ю.. От разказите на другите работници – очевидци на инцидента, св. Х. знае, че О. е паднал, докато е бил качен на кофражната система, от която се е счупила греда. Твърди, че О. бил с многогодишен опит в строителството. По отношения на технологията на поставяне на кофража свидетелят описва, че тя следва да се случва в

следната хронология: първо се изправят вертикални подпори, върху които се поставят носещи Н греди, които се слагат през определено разстояние, върху които впоследствие се слагат перпендикулярно още един ред греди, а след това се поставят кофражните платна, които държат бетоновата смес и армировката. До момента на поставяне на платната се работи отдолу, тъй като над кофража все още няма нищо. Когато кофражът е вече обезопасен, работникът трябва да се качи отгоре. Свидетелят Х. казва, че не знае какво точно е правил О., когато е паднал. Казва, че вероятно се е качил да кове листа или самата Н греда. Обяснява, че коването на гредата може да се извършва както отдолу, така и отгоре. В първия случай е нужно да има скеле или стъбла, като свидетелят не си спомня да е имало такива, но предполага, че би трябвало да е имало, щом могат да се качват. Във втория случай е необходимо кофражът да е укрепен. Свидетелят не възпроизвежда факти относно това дали в момента на инцидента кофражът е бил укрепен, но двукратно сочи, че е възможно реденето да се извършва отгоре, т.е. на мястото, на което се е намирал О., когато е паднал.

Свидетелят Х. твърди още, че на работниците е провеждан инструктаж - начален, ежедневен и периодичен. Ежедневният инструктаж се провежда сутрин и е във връзка с работата в съответния ден, в случая се състои в обяснение за обезопасяване на кофража, за да бъде годен някой да се качи да работи върху него. Соци още, че на работниците са предоставени предпазни средства – светлоотразители, жилетки, каски, работно облекло, обезопасителни колани, които стоят постоянно на обекта. За височината, на която е бил О., той следва да е ползвал обезопасителният колан.

Съдът кредитира показанията на този свидетел, като отчита, че същите са последователни, свързани с личните му преживявания и отличаващи се с достоверност при депозирането им, в детайли изясняват фактите, интересувачи процеса и то по начин, който не оставя съмнение в добросъвестността на лицето, което ги излага.

Във връзка с изясняване на въпроса относно изискванията за монтаж на кофраж, по делото е изготвена съдебно-икономическа експертиза. Изводът на вещото лице в общи щрихи съвпада с изнесените от св. Х. показания относно технологията и последователността – Н-гредите се редят отдолу, като първо се поставят надлъжните греди, след което се поставят напречните греди, поставят се и междинните телескопични подпори, укрепват се и най-накрая се полагат кофражните платна.

От показанията на св. С. Ю., колега на ищеца и бригадир на обекта, на който се е случил инцидента, се установява, че работниците трябвало да имат фирмено празненство по случай Коледа и Нова година. С М. М. (управителят на ответното дружество) и работници обаче решили, че не е удачно да празнуват, докато О. е болен, поради което дали парите, заделени за партито, на О., като му ги предали в плик. Страните не спорят, че била предадена сумата от 1000 лв., каквито са еднопосочните твърдения на процесуалните им представители.

При така установените фактически обстоятелства по делото, съдът приема от правна страна следното:

За основателността на иска с правно основание чл. 200, ал. 1 КТ следва да се установи от ищеца, че е претърпял болки и страдания от травматично увреждане, настъпило в период, в който е бил в трудово правоотношение с ответника и което е признато по предвидения в закона ред за трудова злополука.

В тежест на ответника е да докаже правоизключващите и правонамаляващите си възражения – че ищецът е допринесъл за настъпване на увреждането, проявявайки груба небрежност, както и че е платил на ищеца сума като обезщетение за временна неработоспособност, която следва да се приспадне от определеното от съда такова.

При така разпределената доказателствена тежест, съдът намира, че искът за обезщетение за неимуществени вреди е частично основателен. Съображенията за това са следните:

Безспорно обстоятелство по делото е, че към 26.11.2021 г. страните са били обвързани от трудово правоотношение, по силата на което ищецът изпълнявал длъжността „кофражист“ при ответника.

На 02.12.2021 г. работодателят „Е. – М“ ЕООД е подал декларация за трудова злополука, в резултат на което е извършено разследване на декларираната злополука и на основание чл. 60, ал. 1 КСО е издадено разпореждане от 03.12.2021 г., с което настъпилото на 26.11.2021 г. увреждане на ищеца е признато за трудова злополука по чл. 55, ал. 1 КСО – злополуката е станала през време и по повод на извършваната работа – при редене на дървения лист върху Н греди за направа на кофраж на плоча кота +3,40 м. и вследствие на счупване на гредата и падане на пострадалия от височина 3 м., лицето е получило счупване на пубиса /срамна кост/, закрито.

Разпореждането по чл. 60, ал. 1 КСО има характер на индивидуален административен акт и подлежи на обжалване от заинтересованите лица, сред които са и страните по делото /пострадало лице и осигурител/. Доколкото няма данни и не се твърди разпореждането по чл. 60, ал. 1 КСО да е било обжалвано и е влязло в сила, гражданският съд е длъжен да приеме /поради забраната да ревизира законосъобразността му съгласно чл. 17, ал. 2, изр. 2 ГПК/, че е настъпило увреждане по описания в разпореждането начин и че то съставлява трудова злополука – а именно – че през време и по повод на извършваната работа – при редене на дървения лист върху Н греди за направа на кофраж на плоча кота +3,40 м. и вследствие на счупване на гредата и падане на пострадалия от височина 3 м., лицето е получило счупване на пубиса /срамна кост/, закрито.

На следващо място, от заключението на съдебно – медицинската експертиза, се установява, че при процесния инцидент ищецът е получила следните увреждания – тазова травма с разместено, закрито счупване на десните гоен и долен клон на лонната кост на таза, както и травма на дясна предмишница със счупване на главичката на лявата кост, и двете представляващи по медикобиологичен признак трайно затруднение движението съответно на десния долен и на десния горен крайник, т. е. налице е причинно – следствена връзка между претърпяната трудова злополука и описаните увреждания на ищеца.

Предвид гореизложеното, съдът намира, че във връзка с получените от злополуката травматични увреждания, трайни по своя характер, ищецът е претърпял болки и страдания, съставляващи неимуществени вреди, подлежащи на обезвреда.

От гореизложеното следва, че са се осъществили фактите, включени във фактическия състав на съдебно предявеното вземане за обезщетение за неимуществени вреди, а именно – налице са претърпени болки и страдания в резултат от травматични увреждания, настъпили при действието на трудов договор, сключен с ответника, и признати по надлежния ред за трудова злополука.

Спорен по делото е въпросът какъв е справедливият размер за обезщетяване на претърпените от ищцата болки и страдания. За отговора му съдът съобразява следното:

От представените по делото епикризи, болнични листове, експертно решение, от заключението на СМЕ и от показанията на св. А.а и К., се установява, че периодът на възстановяване на ищеца е продължил около 8 месеца, като през първите 3 месеца болките са били с по – интензивен характер. През периода на имобилизация и постелен режим за около 3 месец ищецът е имала затруднения в хигиенно – битово отношение. Процесните увреждания са причинили на ищеца болки и страдания, както от физическо, а така също от психо - емоционално естество с прояви на раздразнителност, нервност и тревожност.

Тъй като обезщетението за неимуществени вреди е заместващо, а не компенсаторно, законодателят е предвидил в чл. 52 ЗЗД правната възможност на съда по справедливост да определи заместващата парична престация, което лицето, което поема отговорността, дължи на увредения като обезщетение за изживените болки и страдания, които са закономерна последица от уврежданията, настъпили при произшествието. При обсъждане размера на паричното обезщетение съдът следва да прецени естеството и интензивността на отрицателните изживявания на пострадалия, както и възрастта на увреденото лице, ръководейки се от обществения критерий за справедливост към момента на възникването на правото на обезщетение. Съгласно ППВС № 4/1968 г. понятието „справедливост” по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението. При съобразяване установения в чл. 52 ЗЗД принцип на справедливостта и посочените в ППВС N 4/68 г. като релевантни за размера на обезщетението и за прилагането на критерия „справедливост“ обективни обстоятелства, а именно - характера и интензитета на претърпените болки и страдания, продължителността на същите, както и икономическият растеж, стандартът на живот и средностатистическите показатели за доходите и покупателните възможности в страната към датата на събитието, служещи като база за паричния еквивалент на причинените неимуществени вреди.

При определяне на справедливото обезщетение настоящият състав съобрази на първо място, че установените по делото увреждания по медикобиологичната си характеристика представляват два броя отделни средни телесни повреди по см. на чл.

129, ал. 2 НК – причинено трайно затруднение на движението на крайниците – а именно на горния десен и на долния десен крайник, доколкото по делото е установено, че обичайният оздравителен период и такъв на препоръчително обездвижване и при двете травми е над 30 дни. Само по отношение на едната средна телесна повреда – счупването на главичката на лъчевата кост и дясната предмишница, по-интензивните негативни усещания от физиологичен характер са с относително кратка продължителност – до две - три седмици според заключението на вещото лице, съчетано с ограничения на движенията около 35-40 дни, като пълното възстановяване е настъпило в рамките на средностатистическите срокове – до около 2 месеца след инцидента.

Същевременно по отношение на втората телесна повреда – счупването на двете рамена на лонната кост на таза, не само обичайно е съпроводено с по-продължителен и ограничителен възстановителен период – при наложителен в продължение на 5 – 6 седмици след инцидента постелен режим, но и в конкретния случай при ищеца оздравяването е протекло по-бавно от обичайното. Съдът кредитира в тази връзка показанията на свидетелите А.а и К., които еднопосочно сочат, че в продължение на три месеца ищецът не е могъл да се придвижва самостоятелно и е ползвал тяхната помощ при битовото си обслужване. Едва след този период и до месец юли 2022 г. ищецът се е придвижвал с помощни средства – патерици. Не се установява с категоричност по-продължителният възстановителен период да се дължи на неспазване на лекарските предписания от ищеца или на неправилно лечение и раздвижване.

Негативните изживявания от физическо естество са продължили повече от половин година след нанасяне на травмата – при данни по делото за продължаващ осем месеца възстановителен период. Това рефлектира в намаляване на самостоятелността на пострадалото лице, като този извод се подкрепя от показанията на неговите съпруга и баща. В този период ищецът е и неработоспособен, което възпрепятства полагането на труд, с който да осигурява издръжка на семейството си. Съдът отчита и прогнозата от заключението по СМЕ, според което негативните усещания и физически дискомфорт могат да продължат месеци, дори години.

Съпътстващ негативните преживявания, болки, неудобства и дискомфорт от физически характер е психологическият ефект от произшествието. Ищецът е в работоспособна възраст (към датата на събитието на 44 години), основен източник на доходи в четиричленно семейство с две деца. Осъзнаването на това обстоятелство несъмнено се е отразило на психичните преживявания на ищеца, свързани със стреса относно способността му да се грижи за семейството и да го осигурява материално, в каквато насока са и показанията на неговите близки.

Ето защо съдът намира, че искът с правно основание чл. 200 КТ е доказан по основание за сумата от 50 000 лв.

Спорен по делото е въпросът дали е основание намаляване на отговорността на работодателя с оглед поведението на ищеца във връзка с настъпването на

събитието.

Отговорността на работодателя за обезщетяване на работника за вредите, понесени от настъпила трудова злополука е обективна, доколкото законът му е възложил риска от настъпване на вреди за работника или служителя при изпълнение на трудовите му функции. По реда на чл. 201, ал. 2 КТ тази отговорност може да бъде намалена, ако пострадалият е допринесъл за трудовата злополука, но само когато същият е действал при груба небрежност. Съдът не дължи служебно произнасяне по въпроса дали е допусната груба небрежност от работника или служителя, но при направено в срок искане за намаляване на обезщетението на това основание, той следва да изложи мотиви относно механизма на увреждането, за да обоснове наличието или липсата на груба небрежност.

Ответникът е релевирал възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от ищеца при допусната от него груба небрежност при изпълняване на възложените му трудови функции. Положителният извод за наличие на съпричиняване както в общия случай, така и при релевирана от ответника груба небрежност като основание за намаляване на дължимото обезщетение, се предпоставя от наличието на установено по делото противоправно поведение на самия пострадал, с което той е създал предпоставки за собственото си увреждане си и обективно е допринесъл за настъпването му. Следователно необходима е причинно-следствена връзка между това действие или бездействие и настъпване на вредоносния резултат. Приносът на пострадалия следва да е конкретен и доказан по несъмнен начин, като не може да е хипотетичен и да почива на предположения. В мотивите по т. 7 Тълкувателно решение № 1/23.12.2015 г. по тълк. д. № 1/2014 г. на ВКС, ОСТК е разяснено, че поемането на предвидим и реално очакван риск или неговото неоправдано игнориране съставлява обективен принос, който е противоправен и е в пряка причинна връзка с вредоносния резултат, като приложението на чл. 51, ал. 2 ЗЗД изисква идентичност между поетия и реализирания риск. Степента на съпричиняване се преценява конкретно във всеки случай, но никога не може да доведе до отказ от обезвреда.

Съгласно трайната съдебна практика на ВКС груба небрежност при трудова злополука е налице, когато пострадалият е предвиждал настъпването на неблагоприятните последици, но се е надявал, че няма да настъпят или че ще ги предотврати. Приема се, че грубата небрежност е тежко нарушаване на дължимата грижа при положение, че пострадалият е могъл да я съблюдава в конкретната обстановка, каквото един обикновен човек, поставен в същата обстановка не би могъл да го допусне. Именно поради факта, че пострадалият участва в увреждането, това му поведение следва да бъде отчетено при определяне на дължимото се обезщетение, тъй като колкото повече едно лице е допринесло за настъпване на вредата, толкова по - голямо следва да е неговото участие в нейното обезщетяване.

За да е налице проявена груба небрежност следва да се установи липса на елементарно старание и внимание и пренебрегване на основни технологични правила и правила за безопасност от пострадалия. Съгласно практиката на касационната инстанция по повод наличието на груба небрежност при неспазване на инструкциите

за безопасност при работа е прието, че щом не са били осигурени от работодателя безопасни условия на труд, не може да се приема, че злополуката се дължи на груба небрежност. При обичайна практика, нарушаваща изискванията за безопасна работа, пострадалият работник не е действал и не е пострадал при груба небрежност, защото не всяко нарушение на инструкциите за безопасност на труда представлява груба небрежност, а само такова нарушение, което е в пряка причинна връзка с увреждането и при което работникът не е положил грижа, каквато и най-небрежният не би положил в подобна обстановка (*в този смисъл например Решение № 167/30.12.2020 г. по гр.д. № 591/2020 г. по описа на ВКС, III г.о., Решение № 977 от 14.01.10г.по гр.дело № 298/09г.на Четвърто г.о.; Решение № 60 от 5.03.14г.по гр.дело № 5074/14г.на Четвърто г.о.*).

В настоящия случай съдът намира за основателно възражение на ответника по чл. 201, ал. 2 КТ за съпричиняване на вредоносния резултат поради груба небрежност от страна на ищеца, изразяващо се в полагане на Н греди върху кофража, без да е бил обезопасен с колан. Според убедителните и добросъвестни показания на свидетеля, доведен от ответника – техническия ръководител на обекта Т. Х., полагането на Н греди е възможно не само отдолу, но и отгоре – при заставане на работника върху кофража, когато той е укрепен. По делото не се твърди, а и не се представят доказателства кофражът да не е бил укрепен. Установява се обаче също, че на работниците са предоставени обезопасителни колани, които са оставени на тяхно разположение на обекта, в каквато насока освен показанията на св. Х., е налице и извънсъдебно признание на ищеца, обективизирано в протокол за разпит на свидетел в досъдебно производство, приобщен на л. 102 и сл. по делото. Коланите следва да се използват при работа от височини, както е работил ищецът по време на настъпване на инцидента. Приносът не е хипотетичен, е реален и установен от несъмнено доказаното обстоятелство, че такива обезопасителни средства са били предоставени на работниците, както и че на тях е провеждан инструктаж за безопасност, включително ежедневен такъв. Съдът не възприема довода, че при работа върху кофражите няма къде да се закачи коланът – не е необходимо същият е да окачен на по-високо място от това, на което се намира работникът, достатъчно е да бъде прикрепен към стабилна повърхност, при което, при евентуално падане, да задължи работника във въздуха. Предвид тези съображения, съдът приема, че от страна на пострадалия е налице съпричиняване, при квота от 20 % на вредоносния резултат.

На следващо място, съдът намира за неоснователно искането за приспадане на изплатената на ищеца сума в размер на 1000 лв. Същата, макар да е платена от ответното дружество, е била с целево предназначение покриване на разходи за коледно тържество на работниците. Сумата е предоставена на ищеца по общо решение на управителя на дружеството М. М., свидетеля С. Ю. и работници, при което последните са се лишили от общото празненство като проява на съпричастност и емпатия към преживяното от техния колега, който към момента е страдал и изпитвал затруднения, включително от битово и материално естество, и представлява общ акт на щедрост и подкрепа. Лишаването на останалите работници от това празнично събитие за сметка

на осигуряване на материална помощ на пострадалия се отличава с дарствен елемент и поради това, че е предприет съвместно със служителите на дружеството, то платената сума не следва да се приеме като платено обезщетение за претърпените вреди, поради което и не следва да бъде приспадната от доказаното по размер в настоящото производство обезщетение.

Ето защо съдът намира, че искът с правно основание чл. 200 КТ е основателен за сумата от 40 000 лв., като за разликата над тази сума до пълния предявен размер от 50 000 лв. следва да се отхвърли като неоснователен.

Върху уважената част от иска следва да се присъди и законна лихва, считано от 26.11.2021 г. до окончателното плащане.

При присъждане на лихва върху обезщетението за неимуществени вреди от трудова злополука съдебната практика допуска два подхода – да се претендира обезщетение за забава в размер на законната лихва като отделен иск с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД, отговарящ на изискванията за редовност на иска с посочване на размер на вземането и конкретен период – с посочени от ищеца начална и крайна дата, предхождащи подаване на исковата молба, и отделно искане за присъждане на законна лихва от датата на исковата молба до окончателното плащане, и втори вариант – искане за присъждане на законна лихва от датата на увреждането до окончателното изплащане.

С Решение № 217/25.07.2013 г. по гр. дело № 1038/2012 г. на ВКС, IV г.о., постановено по чл.290 ГПК по правния въпрос от кой момент следва да се присъди законна лихва върху обезщетението за неимуществени вреди е прието, че страните по едно правоотношение трябва да изпълняват задълженията си по него, включително в уговорения или в предвидения в закона срок, с настъпването на който вземането става изискуемо. Ако длъжникът не изпълни точно задължението си кредиторът има право да иска изпълнението заедно с обезщетение за забавата. Ако не е изпълнено в срок парично задължение длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата. Когато задължението произтича от неправомерно увреждане длъжникът се смята в забава и без покана, т.е. той дължи от момента на настъпване на увреждането. Лихвата, като обезщетение при неизпълнение на вземане за неимуществени вреди, произтичащо от деликт е дължима от момента на настъпване на правопораждащия вредите юридически факт – увреждането, а не от момента на влизане в сила на съдебен акт за определяне размера на обезщетението, т.е. от момента на изискуемостта на вземането, а не от момента на ликвидността му. Прието е, че посочените правила намират субсидиарно приложение и при отговорността на работодателя за неимуществени вреди, причинени на работника/служителя вследствие на трудова злополука или професионално заболяване, по силата на препращащата разпоредба на чл.212 КТ. Следователно във всички случаи лихва се дължи от датата на увреждането, като от ищеца зависи по какъв начин да предяви това вземане – като законна лихва върху присъдената сума от датата на увреждането до окончателното плащане, или като отделен иск по чл. 86, ал.1 ЗЗД с посочен период с начална и крайна дата, съчетано с искане за присъждане на законната лихва от датата на исковата

молба до окончателното плащане. След като в съдебната практика се допускат двата начина на релевиране на претенцията за лихвата за забавено плащане, то при поискване от ищеца, обезщетението за забавено плащане в размер на законната лихва върху главницата следва да се присъди, считано от деня на трудовата злополука – или в случая от 26.11.2021 г. (в този смисъл още Решение № 221 от 16.03.2021 г. по гр.д. № 3869/2019 г. по описа на ВКС, IV г.о.).

Ето защо върху уважената част от иска следва да се присъди и законна лихва, считано от 26.11.2021 г. (датата на увреждането) до окончателното плащане.

По разноските:

При този изход на спора всяка от двете страни има право на разноски.

Пълномощникът на ищеца претендира разноски на основание чл. 38, ал. 2 във вр. с чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА.

Предвид изхода на спора ответното дружество следва да бъде осъдено да заплати на адвокат Д. Д. Н. от Ловешка адвокатска колегия (ЛАК) на основание чл. 38, ал. 2 във вр. с чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА адвокатско възнаграждение за оказаната безплатна правна помощ, определено съгласно чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, и изчислено съобразно уважената част от исковете, а именно – сумата от 1730 лв.

Ответникът е претендирал разноски в общ размер от 3930 лв., от които 3480 лв. за платено адвокатско възнаграждение, 200 лв. платен депозит за СМЕ и 250 лв. депозит за СИЕ. Предвид изхода на спора и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответното дружество сумата от 786 лв., представляваща разноски по делото.

На основание чл. 78, ал. 6 ГПК ответното дружество следва да бъде осъдено да заплати по сметка на СРС сумата от 1760 лв. (1600 лв., представляваща държавна такса и 160 лв. платено от бюджета на съда възнаграждение на вещо лице по СМЕ, изчислени върху уважената част от исковете).

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „Е. – М“ ООД, ЕИК: ***** да заплати на О. Ч. А., ЕГН: ***** на основание чл. 200, ал. 1 КТ сумата от **40 000 лв.**, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания, вследствие на трудова злополука, настъпила на 26.11.2022 г., ведно със законната лихва, считано от датата на увреждането - 26.11.2022 г. до окончателното плащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за обезщетение за неимуществени вреди за разликата до пълния предявен размер от **50 000 лв.**

ОСЪЖДА „Е. – М“ ООД, ЕИК: ***** да заплати на адв. Д. Д. Н. от Ловешка адвокатска колегия, ЕГН ***** на основание чл. 38, ал. 2 във вр. с ал. 1, т. 2 от

За сумата от **1730 лв.**, представляваща адвокатско възнаграждение за оказаната безплатна правна помощ на материално затруднено лице О. Ч. А., ЕГН: *****.

ОСЪЖДА О. Ч. А., ЕГН: ***** да заплати на „Е. – М“ ООД, ЕИК: ***** на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата от **786 лв.**, представляваща разноски по делото.

ОСЪЖДА „Е. – М“ ООД, ЕИК: ***** да заплати на основание чл. 78, ал. 6 ГПК по сметка на СРС сумата от **1760 лв.**, представляваща държавна такса и платено от бюджета на съда възнаграждение на вещо лице по СМЕ, съобразно уважената част от исквете.

Решението може да се обжалва пред Софийски градски съд в 2 – седмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____